

Isaac Asimov
Δεν βλέπουν μονάχα τα μάτια (1965)
(eyes do more than see)

Μετά από εκατομμύρια των δισεκατομμυρίων χρόνια, ξαφνικά σκέφτηκε τον εαυτό του σαν Έιμς. Όχι τον συνδυασμό από μήκη κύματος που σ' όλο το σύμπαν ήταν το ισοδύναμο του Έιμς-- αλλά τον ήχο καθεαυτό. Του ήρθε μια ξεθωριασμένη ανάμνηση των ηχητικών κυμάτων που δεν άκουγε πια ούτε γινόταν ν' ακούσει ξανά.

Το καινούριο του αντικείμενο ζωντάνευε αναμνήσεις από τόσα και τόσα παλιά, πανάρχαια πράγματα. Ισοπέδωσε την ενεργειακή δίνη η οποία ήταν η έκφανση της ατομικότητάς του και οι δυναμικές γραμμές του απλώθηκαν πέρα από τα άστρα.

Το σήμα της απάντησης του Μπροκ έφτασε.

Σίγουρα, σκέφτηκε ο Έιμς, μπορούσε να το πει στον Μπροκ. Σίγουρα, μπορούσε να το πει σε κάποιον.

Η παραλλαγμένη ενεργειακή μορφή του Μπροκ, επικοινωνήσε «Έρχεσαι ή όχι, Έιμς;»

«Φυσικά».

«Θα πάρεις μέρος στο διαγωνισμό;»

«Ναι» Οι δυναμικές γραμμές του Έιμς πάλλονταν από συγκίνηση. «Οπωσδήποτε. Έχω σκεφτεί μια εντελώς καινούρια μορφή τέχνης. Κάτι πραγματικά ασυνήθιστο».

«Τι χαμένος κόπος! Μα πώς μπορείς να πιστεύεις ότι μετά από τόσα εκατομμύρια των δισεκατομμυρίων χρόνια μπορεί να δημιουργηθεί καινούρια παραλλαγή! Δεν μπορεί να υπάρξει τίποτα καινούριο».

Για μια στιγμή ο Μπροκ ξέφυγε από τη φάση και την επικοινωνία κι ο Έιμς βιάστηκε να προσαρμόσει τις δικές του δυναμικές γραμμές. Προσπαθώντας το, έπιασε άλλες σκέψεις που πλανιόνταν στη διαστρική σκόνη, με φόντο τους γαλαξίες και το βελούδινο τίποτα, δυναμικές γραμμές που πάλλονταν στην απέραντη αχλύ της ενεργειακής ζωής που κείται ανάμεσα στους γαλαξίες.

Ο Έιμς ειπε «Σε παρακαλώ, Μπροκ, ακολούθα τις σκέψεις μου. Μην κλείνεσαι. Σκέφτηκα να δουλέψω με Ύλη! Φαντάσου! Μια συμφωνία με Ύλη. Γιατί να παιδευόμαστε με την ενέργεια. Φυσικά και δεν υπάρχει τίποτα καινούργιο στην ενέργεια· πώς θα μπορούσε να υπάρχει; Δεν είναι φανερό λοιπόν ότι πρέπει να ασχοληθούμε με την Ύλη;»

«Ύλη!»

Ο Έιμς διερμήνευσε τους ενεργειακούς παλμούς του Μπροκ σαν εκείνους της αηδίας.

Είπε «Γιατί όχι... Κι εμείς είμασταν κάποτε Ύλη, όταν -- όταν -- Ω, ένα τρισεκατομμύριο χρόνια πριν τελοσπάντων! Γιατί να μην κατασκευάσουμε πράγματα σε ένα περιβάλλον Ύλης η -- άκουσε Μπροκ -- γιατί να μην κατασκευάσουμε ομοιώματα των εαυτών μας από Ύλη, των εαυτών μας όπως ήταν κάποτε;»

«Δε θυμάμαι πώς ήταν· κανείς δε θυμάται» είπε ο Μπροκ.

«Εγώ θυμάμαι» είπε ο Έιμς, ζωντανά. «Δε σκεφτόμουν τίποτα άλλο από αυτό και αρχίζω να θυμάμαι. Μπροκ, άσε με να σου δείξω. Πες μου αν κάνω λάθος. Πες μου».

«Όχι. Είναι ανόητο. Είναι -- αποκρουστικό».

«Άσε με να προσπαθήσω, Μπροκ. Είμαστε φίλοι· ανταλλάσσουμε παλμούς ενέργειας από την αρχή -- από τη στιγμή που γίναμε αυτό που είμαστε. Σε παρακαλώ Μπροκ».

«Σύντομα, όμως».

Ο Έιμς δεν είχε νιώσει ποτέ τέτοιο τρέμουλο πάνω στις δυναμικές γραμμές του -- για πόσον καιρό, άραγε; Αν το δοκίμαζε τώρα για τον Μπροκ και πετύχαινε, ίσως τολμούσε να χειριστεί την Ύλη μπροστά στο Συμβούλιο των Ενεργειακών Πλασμάτων, που η ζοφερή αναμονή τους για κάτι καινούριο κρατούσε ολόκληρους αιώνες.

Η Ύλη σπάνιζε έξω εκεί ανάμεσα στους γαλαξίες, αλλά ο Έιμς τη μάζεψε σαρώνοντας τα κυβικά έτη φωτός, διαλέγοντας τα άτομα, που τα έπλασε και τα έσπρωξε μέσα σε μια ωοειδή φόρμα που περίμενε από κάτω.

«Δεν θυμάσαι, Μπροκ;» ρώτησε απαλά. «Δεν ήταν κάπως έτσι;»

Η δίνη του Μπροκ τρεμούλιασε μέσα στη φάση. «Μην προσπαθείς να μου θυμήσεις. Δεν θυμάμαι».

«Αυτό ήταν το κεφάλι. Κεφάλι λεγόταν. Το θυμάμαι τόσο καθαρά. Θέλω να το πω. Εννοώ με ήχο». Περίμενε και μετά είπε «Κοίτα, το θυμάσαι αυτό;»

Στην επάνω πλευρά του ωοειδούς εμφανίστηκε ΚΕΦΑΛΙ.

«Τι είναι αυτό;» ρώτησε ο Μπροκ.

«Αυτή είναι η λέξη για το κεφάλι. Τα σύμβολα που έδιναν ήχο στη λέξη.

Πες μου ότι θυμάσαι, Μπροκ!»

«Υπήρχε κάτι στη μέση» είπε δισταχτικά ο Μπροκ. Ένα κάθετο πρήξιμο σχηματίστηκε.

Ο Έιμς είπε «Ναι! Μύτη, αυτό ήταν!» και πάνω του εμφανίστηκε ΜΥΤΗ.

«Και αυτά δίπλα της είναι μάτια». ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΜΑΤΙ-ΔΕΞΙ ΜΑΤΙ.

Ο Έιμς μελέτησε τη μορφή που είχε σχεδιάσει κι οι δυναμικές γραμμές του πάλλονταν αργά-αργά. Ήταν σίγουρα ικανοποιημένος;

«Στόμα» είπε με μικρά ρίγη να τον διαπερνούν «και πηγουνι και το μηλο του Αδαμ και ο αυχένας. Πώς ξαναγυρνάνε πίσω οι λεξεις». Και παρουσιάστηκαν πάνω στη μορφή.

«Δεν τα είχα σκεφτεί για εκατομμύρια των δισεκατομμυρίων χρόνια όλα αυτά. Γιατί μου τα θύμησες τώρα; Γιατί;»

Ο Έιμς στιγμιαία χάθηκε στις σκέψεις του. «Κάτι λείπει. Ένα όργανο για να ακούμε, κάτι για τα ηχητικά κύματα. Αυτιά ! Πού πάνε; Δεν θυμάμαι πού να τα βάλω».

Ο Μπροκ φώναξε «Παράτα τα! Και τα αυτιά και όλα ! Μη θυμάσαι!»

Ο Έιμς είπε χωρίς σιγουριά. «Γιατί πειράζει να θυμάσαι;»

«Γιατί το εξωτερικό δεν ήταν σκληρό και κρύο, αλλά απαλό και ζεστό. Γιατί τα μάτια ήταν τρυφερά και ζωντανά και τα χείλη έτρεμαν και ήταν απαλά πάνω στα δικά μου». Οι δυναμικές γραμμές της Μπροκ πάλλονταν και τρεμούλιαζαν.

«Συγνώμη! Συγνώμη! » είπε ο Έιμς.

«Μου θύμησες ότι κάποτε ήμουν γυναίκα και ήξερα τον έρωτα, και ότι τα μάτια δεν είναι μόνο για να βλέπουν, κάνουν και κάτι ακόμα, που εγώ δεν έχω κανένα να το κάνει για μένα.

Με βία, πρόσθεσε Ύλη στο χονδροφτιαγμένο κεφαλι και είπε «Ας το κάνουν αυτά, λοιπόν» και γύρισε κι όρμησε στο άπειρο.

Και ο Έιμς είδε και θυμήθηκε κι αυτός ότι κάποτε ήταν άνδρας. Και η δίνη της δίκης του δύναμης χώρισε το κεφάλι στα δυο κι όρμησε μέσα στους γαλαξίες, πίσω απ' τα ίχνη της ενέργειας της Μπροκ -- πίσω από την αιώνια καταδίκη της ζωής.

Και τα μάτια του θρυμματισμένου κεφαλιού από Ύλη σπινθηροβολούσαν από την υγρασία που είχε βάλει εκεί η Μπροκ για να απεικονίσει τα δάκρυα.

Το κεφάλι από Ύλη έκανε αυτό που τα ενεργειακά πλάσματα δεν μπορούσαν πια να κάνουν, και δάκρυσε για όλη την ανθρωπότητα, και για την εύθραυστη ομορφιά των κορμιών που είχαν παρατήσει ένα τρισεκατομμύριο χρόνια πριν.